

Mokymosi tarnaujant nauda

Susan Rout (1997, 2005) vadovavo tyrimui, kuris atskleidė, kokią naudą gauna mokiniai, mokykla, mokytojai ir visuomenė.

Nauda mokiniams

Savigarba / Asmeninis augimas

- Įgalinimas (mokinys tiki, kad jis / ji gali keisti pasaulį).
- Savivoka (mokinys jaučiasi visavertis, pasitikintis savimi, kompetentingas).

Socialinis ir tarpasmeninis ugdymas

- Socialinis komfortas (mokinys jaučiasi kompetentingas bendruomenėje, įvairiose institucijose).
- Grupinio darbo įgūdžiai / komandos atsakomybė (mokinys dirba su kitais, kartu sprendžia kylančias problemas, kad atliktų užduotį).
- Sąsajos tarp kartų (mokinys turi galimybę bendrauti ir dirbti su šeimos nariais ir kitais suaugusiaisiais; siekia gauti patarimų bei mokosi iš jų).
- Socialinis jautrumas (mokinys gauna galimybę įsigilinti į kitų žmonių poreikius bei problemas).

Vertybių ugdymas

- Socialinė atsakomybė (mokinys įsitikina, kad visuomenės nariai nėra izoliuoti ir nepriklausomi, jis įsipareigoja rūpintis tais žmonėmis, kuriems mažiau sekasi).
- Pilietinė atsakomybė (mokinys suvokia, kad visi visuomenės nariai turėtų dalyvauti svarbiuose visuomeniniuose procesuose).
- Komandinė atsakomybė (mokinys ima vertinti darbą grupėje; akivaizdžiai pamato, kad grupė gali padaryti daugiau negu vienas žmogus).

Akademinis ugdymas

- Pagrindinių akademinų įgūdžių tobulinimas (skaitymas, rašymas ir matematika).
- Specifinių dalykų žinių tobulinimas (socialiniai mokslai, ekologija, istorija ir t. t.).
- Kritinio mąstymo įgūdžiai (sprendimų priėmimas, problemų sprendimas, analitiniai gebėjimai).
- Sudominimas (mokinys yra suinteresuotas ir motyvuotas mokytis, skiria laiko mokslui).

Karjeros planavimas / Raida

- Profesijos ieškojimas (mokinys gauna galimybę susipažinti su daugeliu profesijų ir veiklų).
- Su darbu susijusių įgūdžių raida (mokinys įgyja patirties, žinių bei įgūdžių dirbti visuomeninį darbą).

„Niekada neabejok, kad maža mąstančių piliečių grupelė gali pakeisti pasaulį; iš tiesų, tai vienintelė jėga, kuri gali tai padaryti.“

- Margaret Mean,
antropologė

„Jeigu tu atėjai pagelbėti man ar manimi pasirūpinti, eik šalin. Jeigu atėjai, nes supratai, kad tavo gerovė susijusi su manąja, dirbkime kartu.“

- Ekvadoro genties lyderis

Nauda mokykloms

Kokybiškas švietimas

- Dėmesys mokymui ir mokinių įsitraukimui į savarankišką mokymąsi.
- Lūkesčiai, kad mokiniai tobulės visose srityse – akademinėje, visuomeninėje, emocinėje bei etinėje.
- Aktyvus mokinių dalyvavimas planavime ir sprendimų priėmimas.
- Veikla, kurios metu kontrolė kyla iš įsipareigojimų ir bendrai iškeltų tikslų.

Holistinis mokymas

- Pagrindinių mokymosi įgūdžių ugdymas ir užklasinėje veikloje.
- Dalyvavimas ir įsijautimas, skatinantis visavertį asmens ugdymą.
- Visų mokymosi būdų pripažinimas tinkamais.
- Stipri motyvacija.

Gera mokyklos atmosfera

Mokyklos ir bendruomenės partnerystė

- Mokyklos ir bendruomenės plėtra bei mokyklos vizijos puoselėjimas bendruomenės akyse.

Nauda mokytojams

Mokymo programos tobulinimas

- Mokymasis tarnaujant suteikia patirties ir pagilina suvokimą, kuris yra įgyjamas klasėje; „pirmiausia padaryk, tik tada kalbėk apie tai“ – tokiam mokymo būdai pritaria daugelis mūsų kultūros žmonių.

Mokytojai, kaip pagalbininkai ir patarėjai

- Mokymosi tarnaujant metodas skatina mokytoją tapti savo mokinių kolega mokymosi procese.

Partnerystės tarp mokytojų ir mokinių nauda

- Pagarbos ugdymas (mokiniai pajunta didesnę pagarbą suaugusiems ir mokosi bendrauti su jais).
- Mokymosi laboratorija (mokymasis tarnaujant sukuria gyvenimiškas situacijas, kuriose mokytojai ir mokiniai gali faktiškai patikrinti teorines žinias).
- Prasmingas darbas (bendruomeniškumu pagrįsti mokymosi tarnaujant projektai yra tikrai svarbūs ir prasmingi, suteikiantys pačiam darbui didesnę vertę ir prasmę nei aplinkai, kurioje jis atliekamas).
- Informacijos pritaikymas (mokymasis tarnaujant skatina gretinti informaciją su patirtimi, ieškoti atitinkamos informacijos ir naudoti ją atitinkamame kontekste).
- Teigiamas požiūris į mokymąsi (indėlio, kurį jaunas žmogus įdėjo per mokymosi tarnaujant projektus, įvertinimas suteikia jam pasitikėjimo savimi ir padeda tapti visuomenės dalimi).

Rezultatais pagrįstas vertinimas

- Mokymosi tarnaujant metodus skiria daug dėmesio rezultatams vertinti.
- Dažnai naudojami standartizuoti testai žinioms įvertinti arba informacijai surinkti.

Interaktyvi mokymo ir mokymosi aplinka

- Įgūdžiai (tie patys įgūdžiai, kurie padeda mokyti tarnaujant, taip pat gerina darbo santykius tarp skyrių ir administracijos).
- Bendradarbiavimas (mokymasis tarnaujant paremtas bendradarbiavimu, tai skatina prasmingam darbui vienyti ir pačius mokytojus).

Abipusiai naudingi mokyklos / bendruomenės santykiai

- Poreikių patenkinimas ir problemų sprendimas (mokymasis tarnaujant suteikia mokiniams ir mokytojams galimybę spręsti problemas ir atsižvelgti į mokyklos bendruomenės poreikius).
- Mokykla ir mokiniai, kaip bendruomenės resursai (jaunimas atsižvelgia į bendruomenės poreikius per darbą, o bendruomenė pradeda ieškoti mokyklose supratimo ir problemų sprendimo).

Nauda bendruomenei

Pagalba bendruomenei ugdyti

- Parama (paramos ištekliai yra skirti vietinėms problemoms išaiškinti bei spręsti).
- Įsipareigojimas sau (mokymasis tarnaujant padeda suvokti asmeninės patirties ir bendruomenės sąsajų esmę, puoselėti įsipareigojimus bendruomenei ir bendrumo su jos nariais jausmą).

Tiesioginė pagalba, žmonių įsitraukimas ir asmeninės pastangos

- Pagalbos gavėjams suteikiama tiesioginė pagalba, projekto dalyviai įsitraukia į veiklą, skiria jai savo asmenines pastangas.

Jaunimo kūrybingumas ir entuziazmas

- Veiklus jaunimas savo kūrybingumu ir entuziazmu daro teigiamą poveikį bendruomenei.

Investicijos į bendruomenę

- Mokymasis tarnaujant padeda mokiniams labiau įsitraukti į bendruomenės gyvenimą ir tapti gerais piliečiais. Jauni žmonės, prisidedantys prie bendros gerovės – vienas geriausių bendruomenės išteklių.

„Žmonių pasaulyje turtai patys neatsiranda. Taip jau sukurta, kad mes galime rinktis bendruomenę, kurioje švęsime šventes ar dalysimės įspūdžiais. Net jeigu mums trūksta pinigų, meilės, jėgos ar žodžių, gyvenimo taisyklė yra ta, kad mes kuriame tai, ko mums trūksta, tikėdami to nauda ir dalydamiesi tuo.“

- Parker J. Palmer,
autorius